

บทความออนไลน์

Mulan เงามบนผืนน้ำสะท้อนตัวตน คุณค่าของ ทุกคนสะท้อนผ่านจิตใจ

“ดวงใจไม่อาจซ่อนงำ ทนผืนน้ำ ใครซำเท่า จะมีไหมวันใดเห็นเงา เป็นเช่นเราที่แท้ จะมีไหมวันใดเห็นเงา เป็นเช่นเราข้างใน...”

ไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเท่าไร เรายังจำความประทับใจแรกที่ได้รับชมบทเพลง *Reflection* ฉบับภาษาไทยที่ขับร้องโดย โฟร์ท-นฤมล จิวังกูร ในภาพยนตร์แอนิเมชันเรื่อง *Mulan* (1998) ผ่านม้วนวิดีโอในวัยเด็กได้เป็นอย่างดี

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

รวมถึงเรื่องราวการเดินทางสู่สนามรบของมู่หลาน ที่พากย์เสียงภาษาไทยโดย ไดอาน่า จงจินตนาการ ก็ยังเป็นเรื่องราวที่กลับมาดึงดูดก็ครั้งก็ยังสนุกสนานไม่เคยเปลี่ยน

ทำให้เราค่อนข้างตื่นเต้นเมื่อรู้ว่าจะได้ชมภาพยนตร์ไลฟ์แอ็กชันอย่าง *Mulan* ในฉบับภาษาไทย ที่ได้นักแสดงเจ้าบทบาท ไบเฟิร์น-พิมพ์ชนก ลีวิเศษไพฑูรย์ (สิ่งเล็กๆ ที่เรียกว่ารัก, *Friend Zone* ระวัง..สิ้นสุดทางเพื่อน) มาถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของมู่หลานเป็นพิเศษ

เรื่องราวในเวอร์ชันนี้เริ่มต้นขึ้นเมื่อ บอริ คาน (เจสัน สก็อตต์ ลี) แม่ทัพผู้โหดเหี้ยมกำลังยกทัพเข้ารุกรานแผ่นดินจีนและสังหารผู้คนอย่างเลือดเย็น โดยมี เซียนกลาง (กงลี่) แม่มดลึกลับคอยช่วยเหลืออยู่เบื้องหลัง ทำให้องค์จักรพรรดิ (เจ็ต ลี) สั่งการให้ทุกครอบครัวต้องส่งบุรุษเข้ากองทัพหลวงเพื่อรวบรวมกำลังพลเข้าต่อสู้กับบอริ คาน

ด้วยเหตุนี้ มู่หลาน (หลิวอี้เฟย) หญิงสาวผู้มีวิชาลมปราณอันแกร่งกล้าจึงตัดสินใจแอบปลอมเป็นบุรุษเพื่อเข้ากองทัพหลวงแทนพ่อที่แก่ชรา กลายเป็นจุดเริ่มต้นของการเดินทางสู่สนามรบที่มู่หลานจะต้องหยุดยั้งการรุกรานของบอริ คาน และเซียนกลาง ไปพร้อมกับการปกปิดความจริงที่ว่าเธอเป็นสตรีต่อเหล่าทหารที่รายล้อมตัวเธอในเวลาเดียวกัน

Mulan ฉบับไลฟ์แอ็กชันมีความแตกต่างไปจากฉบับภาพยนตร์แอนิเมชันมากพอสมควร ทั้งการเปลี่ยนจากภาพยนตร์มิวสิคัลเป็นภาพยนตร์แนวแอ็กชันแฟนตาซีเข้มข้น, เปลี่ยนตัวละคร มู่ชู่ มังกรจิวที่เคยเป็นตัวละครสีสันให้กับผู้ชมมาเป็นนกฟีนิกซ์ เพื่อเคารพต่อความเชื่อของชาวจีนที่ยกย่องมังกรเป็นเทพเจ้าที่สูงส่ง, เพิ่มตัวละครน้องสาวของมู่หลานเข้ามาตามเนื้อหาในหนังสือต้นฉบับอย่าง *The Ballad of Mulan*, การเพิ่มตัวละครใหม่อย่างเซียนหลาง แม่มดที่เข้ามาเสริมความแฟนตาซีให้กับเนื้อเรื่อง ฯลฯ

เราคิดว่าการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบครั้งใหญ่ของผู้กำกับหญิงอย่าง นิกิ คาโร (*The Zookeeper's Wife, North Country*) และทีมเขียนบทดูจะเป็นการตัดสินใจที่เหมาะสมพอสมควร เพราะทิศทางของ *Mulan* ที่ผู้กำกับกำลังนำเสนอเป็นเรื่องราวที่มีความจริงจังมากขึ้น เสริมด้วยฉากแอ็กชันที่เข้มข้นมากกว่าต้นฉบับ หากต้องเพิ่มฉากมิวสิคัลลงไปตามต้นฉบับมันก็อาจจะทำลายมู้ดทั้งหมดของเรื่องที่ถูกเซตไว้ลงได้

และความจริงจังที่เพิ่มขึ้นของเนื้อเรื่องยังช่วยขยายมิติของตัวละครอย่างมู่หลานให้เราได้เข้าใจความรู้สึกของเธอมากขึ้น ทั้งความอึดอัดที่ต้องปกปิดตัวตนที่เธอเป็นเพื่อเดินตามครรลองที่สังคมขีดเขียนไว้ รวมถึงฉากแอ็กชันที่ทำให้เราได้เห็นทักษะการต่อสู้อันยอดเยี่ยมและสมจริงของมู่หลานมากยิ่งขึ้น

ซึ่งทริโอั้เพย์ผู้มารับบทเป็นมู่หลานก็สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของมู่หลานออกมาได้อย่างมีเสน่ห์ รวมถึงฉากแอ็กชันต่างๆ ไม่ว่าจะเป็ฉากควบม้า ฉากร่ายรำกระบี่ ฉากยิงธนู และฉากต่อสู้ที่เธอแสดงเองเกือบทั้งหมดล้วนเป็นฉากที่ถูกออกแบบมาได้อย่างยอดเยี่ยม

ถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบอยู่หลายจุด แต่นิกก็ยังคงดำเนินเส้นเรื่องหลักตามต้นฉบับเช่นเดิม รวมถึงการเลือกใช้เพลง *Reflection* มาเป็นดนตรีประกอบแทนฉากมิวสิคัลที่ถูกตัดออกไปก็ถือเป็นส่วนเติมเต็มที่ทำให้เราหายคิดถึงได้พอสมควร เรียกได้มองเห็นความพยายามผลิตผลงานชิ้นนี้ออกมาด้วยความเคารพต้นฉบับอยู่ไม่น้อยทีเดียว

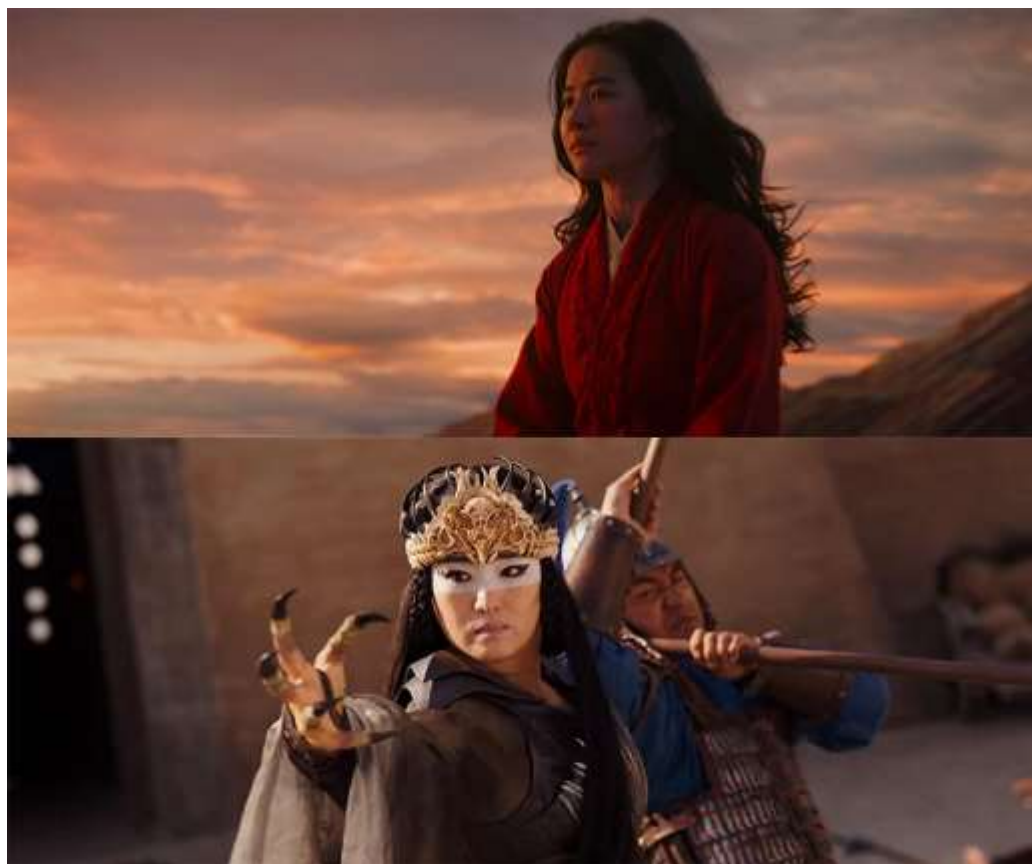
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

แต่ในขณะเดียวกัน *Mulan* ยังมีข้อเสียแบบเดียวกับฉบับแอนิเมชันอยู่ตรงที่การผูกความสัมพันธ์ระหว่างมู่หลานและตัวละครรองภายในเรื่องที่ค่อนข้างเบาบางจนไม่สามารถทำให้เรารู้สึกผูกพันไปกับพวกเขาเท่าไรนัก เช่น ฮงฮุย (โยซอน อัน) ตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นใหม่เพื่อมาประกบคู่กับมู่หลาน แต่เนื้อเรื่องไม่สามารถพาให้เราอินไปกับความสัมพันธ์ของเขาและเธอได้เท่าที่ควรจะเป็น

และอย่างที่กล่าวไปในตอนต้น สิ่งที่เราเฝ้ารอเป็นการส่วนตัวคือพาร์ตพากย์เสียงภาษาไทยที่ยังคงรักษาคุณภาพตามมาตรฐานของค่ายดิสนีย์เอาไว้อย่างดีเยี่ยม โดยเฉพาะ ไบเฟิร์น พิมพ์ชนก ที่แม้ว่าการปรับเปลี่ยนโทนเสียงสูงต่ำของเธอเพื่อถ่ายทอดคาแรกเตอร์ของมู่หลานที่ต้องปลอมตัวเป็นผู้ชายจะทำให้เรารู้สึกแปลกๆ อยู่บ้างในบางช่วง แต่นั่นเป็นส่วนน้อย และไม่ทำให้รรถรสของภาพยนตร์ลดลงเลยแม้แต่น้อย

นอกจากนี้ไบเฟิร์นยังโชว์ทักษะทางการแสดงเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของมู่หลานผ่านน้ำเสียงของเธอออกมาได้อย่างมีเสน่ห์ เรียกได้ว่าสำหรับผลงานพากย์เสียงภาษาไทยในภาพยนตร์ฟอร์มยักษ์ครั้งแรก เธอก็สามารถถ่ายทอดออกมาได้ดีทีเดียว

อีกหนึ่งสิ่งที่เราชื่นชอบเป็นพิเศษเมื่อ *Mulan* ถูกนำเสนอด้วยเนื้อหาที่จริงจังมากขึ้น มันยังช่วยเสริมให้ประเด็นสำคัญของเรื่องถูกขบขันให้เด่นชัดยิ่งขึ้น นั่นคือการกล่าวถึงการยอมรับในคุณค่าของทุกคน

ซึ่งเราสามารถสัมผัสได้อย่างชัดเจนผ่านตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นมาใหม่อย่างเซียนหลง ซึ่งรับบทโดยกงลี่ แม่มดที่ถึงแม้ว่าเธอจะมีความสามารถเก่งกาจขนาดไหน แต่ในท้ายที่สุด บอริ คาน และพรรคพวกก็ยังคงปฏิบัติต่อเธออย่างดูถูกดูแคลน และคิดว่าตนเองยิ่งใหญ่กว่าเพียงเพราะเธอเป็น ‘ผู้หญิง’ เท่านั้น

เช่นเดียวกับมู่หลาน เด็กสาวที่ชอบวิ่งเล่นและฝึกฝนวิชาลมปราณ แต่สังคมกลับมองเธอด้วยสายตาอคติเพียงเพราะเธอไม่ได้เป็น ‘ผู้หญิง’ ในแบบที่สังคมกำหนดให้เป็น ซึ่งทำให้พ่อแม่ต้องบังคับให้เธอปกปิดความสามารถของตัวเองไว้ และสั่งสอนการเป็นสตรีที่ถูกต้องก่อนที่จะส่งเธอออกรเรือเพื่อสร้าง ‘เกียรติยศ’ และ ‘ความภูมิใจ’ ให้กับครอบครัว

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

แม้ว่ามุมมองที่ *Mulan* ทั้งในฉบับแอนิเมชันปี 1988 และฉบับไลฟ์แอ็กชันปี 2020 กำลังนำเสนอจะเป็นวัฒนธรรมเก่าแก่ของชาวจีนที่เคยยึดมั่นก็ตาม แต่ดูเหมือนว่าประเด็นที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จะเป็นประเด็นที่หยิบมาเล่าก็ครั้งก็ไม่เคยเก่า

และเราเชื่อว่า *Mulan* ถือเป็นภาพยนตร์อีกหนึ่งเรื่องที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อขบขันให้ผู้ชมตระหนักถึงการยอมรับในความแตกต่างและให้เกียรติคุณค่าของเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

ไม่ใช่แค่เฉพาะเพศหญิงเท่านั้น แต่ไม่ว่าจะเป็นเพศไหน เชื้อชาติใด หรือผิวสีอะไร เราทุกคนล้วนมีคุณค่าในแบบของตัวเองเสมอ

สามารถรับชมตัวอย่างภาพยนตร์ *Mulan* ได้ที่

ภาพประกอบ:

<https://www.imdb.com/title/tt4566758/>

ที่มา <https://thestandard.co/mulan/>

